

maart 1992

ZEVEN TON LICHT EN LUCHT IN BERKEL-ENSCHOT

Een stilleven?

Een set meetkundige symbolen?

Een ontmoeting van klassieke vormen?

In ieder geval géén galopperend paard, géén Drentse pluggensteker. Het beeld van Melanie de Vroom dat 11 maart in Berkel-Enschot wordt onthuld, beeldt zichzelf uit.

Drie cylinders in oplopende diameter, uitgevoerd in *Petit Granit*, een blauwgrijze hardsteen.

Een konische achthoek van marmer: *Carrara Bianco*. Een rechte dubbele boog van *Noir de Denée*.

Een korfvorm van staal, geel afgewerkt.

Van de in dit beeld toegepaste materialen is het *Noir de Denée* het meest bijzonder. Gitzwarte steen met hier en daar een hagelwit wolkje. Het is op slechts één plaats ter wereld te ontginnen: bij het slaperige plaatsje Denée in de Belgische Ardennen.

Het afgelopen jaar zou het beeld van Melanie de Vroom al worden onthuld. Maar een 3 miljoen eeuwen oude steenlaag schikt zich niet zomaar in de planning van 20e-eeuwse mensen. De Belgische ontginners stuiten op een flankbreuk in de steenlaag die het *Petit Granit* moest afstaan. Vele maanden heeft het geduurd voordat in de groeve een stuk steen kon worden gelost, groot genoeg voor een cylinder met een diameter van 153 cm; met drie ton het zwaarste element van het beeld.

Is de steen eenmaal uit de grond, dan begint de eigenlijke vervaardiging van het beeld. Dat gebeurt aan de hand van het schetsontwerp dat door B&W van Berkel-Enschot was uitverkoren. Het romantische idee van de stoffige beeldhouwer, met beitel en klopper in gevecht met de materie, gaat niet helemaal op bij het werk van Melanie de Vroom. Het is meten, rekenen en organiseren.

De vormen van het aanvankelijke schetsontwerp zijn nu omgezet in werktekeningen, zaagsjablonen, cijfers voor trek- en drukbelasting, specificaties voor een fundering, etc. Met een enorme diamantzaag worden de stenen onderdelen gevormd en vervolgens met schuur- en polijstmachines nabewerkt. De kleur die natuursteen aanneemt, hangt af van de oppervlaktebewerking. Het Noir en de Carrara worden gepolijst, het Petit Granit wordt 'gezoet tot korrel 220'.

Inmiddels is het stalen element gesmeed, gelast en gestraald en kan aan een proefopstelling worden begonnen. Héél voorzichtig brengt een hefbrug de onderdelen bij elkaar, zodat ze gecontroleerd kunnen worden, gesteld en voorzien van verankeringspunten. Hier moet een element één graad uit het lood komen, dáár moet een afwateringspunt ontstaan. Op die plaats een extra verankering want er kan een kind aan gaan hangen, zó moet het fundament worden ingeboord.

Tenslotte de afwerking en de definitieve plaatsing, daags voor de opening, er mag niets verkeerd gaan.

En dan opeens staat het beeld en het lijkt of alle tonnen verdwenen zijn en alle sommen nooit gemaakt.

Was het stalen deel zo'n driehonderd kilo? Het lijkt alsof het zo met de wind kan worden meegenomen. Het marmer schijnt even te zijn neergelegd. Het evenwicht ziet er moeiteloos uit. Het beeld lijkt te bestaan door het licht en de lucht eromheen.

Via de zware omweg van steen en staal is het weer terug bij de verbeelding.